Region Stockholm

INTERPELLATION
2021-11-16

Interpellation av Stellan Hamrin (V) om luftkvalité

Miljökvalitetsnormen för partiklar < 10 um utomhus är 40 ug/m3 luft. Trots förbättringar överskrids denna norm fortfarande på högtrafikerade gator i bl.a. Stockholm. Förtätningen av ex. Stockholms innerstad riskerar leda till allt högre värden trots att åtgärder vidtas för att förbättra situationen. Gränsvärden för partiklar < 2 ug/m3 saknas, men är i realiteten ett ännu större problem. Även gränsvärden för tunnlar saknas, eftersom man i EU:s luftkvalitetsdirektiv, som styr de svenska MKN, utgick från att den tid trafikanter vistades i tunnlar var försumbar.

FN tillsammans med svenska IVL redovisade nyligen att 7.000 personer i Sverige får sitt liv förkortat p.g.a. för höga halter av kväveoxider och partiklar främst orsakade av trafiken. Sveriges ledande forskare inom området från KI, Chalmers och Umeå universitet har på uppdrag av TrV tidigare redovisat att runt 30 personer årligen dör i Stockholms innerstad p.g.a. dålig luft orsakad av trafiken (och lika många p.g.a. buller).

I Södra Länken förekommer partikelhalter över 1500 ug/m3 och i Förbifarten beräknas halterna kunna bli över 8.000 ug/m3 (18 gånger högre än i Peking/Delhi när det är som värst där). I busshallen i Katarina-berget kommer halterna dagtid i påstigningshallen och därmed också i bussarna att kontinuerligt vara 5.000 ug/m3 och kan vid högtrafik bli lika höga i vänthallen, när tryckskillnaden mellan hallarna utjämnas. Värden för partikelhalten i vänthallen har inte redovisats. Problemen med kväve-oxider, som dessutom är en klimatgas, är minst lika stora. Halterna är så höga att direkta skador på människor inte kan uteslutas.

De som i framtiden färdas i Stockholms tunnlar och/eller i bussar som passerar Katarinaberget kommer att utsättas för livsfarliga halter av partiklar och kväveoxider. Än värre är det för yrkes- och busschaufförer och det är svårt att se hur gällande Arbetsmiljö-regler ska kunna efterlevas.

För att kunna utnyttja Förbifarten krävs trafiktillstånd varvid gränsvärden för luftkvalité rekommenderade av forskare måste kunna anges. Detta har hittills inte varit möjligt. Regelverket för Katarina-berget är oklart eftersom den formellt klassats som kvartersmark, vilket förhindrat nationella kontroll-myndigheter att granska/godkänna projektet. Detta minskar dock inte de reella problemen som kvarstår och kan aktualiseras inför färdigställandet.

Med anledning av detta vill jag fråga ansvarigt regionråd:

Vilka åtgärder avser ansvarigt regionråd att vidta för att Katarinaberget ska kunna tas i bruk som planerat utan komplikationer?

Stellan Hamrin
Vänsterpartiet